

Vsi vred ali v Mariboru živijo na dom za celo leto in pol leta 20 K. za četrt leta in izven Jugoslavije 20 K. Vredna se pošlje na upravo Slovenskega Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Ne se dopolnilo do odpovedi, vredna se plačuje naprej. Telefon štev. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje kato tiskovnega društva dobívajo list brez posebne moči. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vržejo. Upravljalstvo sprejema naročnine inceste in reklamacije. Cenovnik po dogovoru. Za zadnje oglaševanje primeren popust. Nezaprte reklamacije so potiskane proti. — Telefon št. 220.

49. štev.

Maribor, dne 1. decembra 1921.

55. letnik.

Obletnica volitev.

18. novembra t. l. je minulo leto dni, odkar so slovenski ljudstvo in možje stopali k volilnim skrinjicam. Minulo je leto dni, odkar je nesrečni izid volitev v ustavotvorno skupščino pahnil narod v nezadovoljnost in razočaranje, državo pa v gospodarske homatije in težave.

28. novembra 1920 smo volili zastopnike, ki so z izvolitvijo sprejeli velevažno naloge: ustvarite ustave. Gotovo se še vsi spominjate na strastno agitacijo političnih strank, ki so med našim ljudstvom lojile svoje koline. Vse se je pripravljalo na odločilno bitko. Razni sleparski agitatorji ali demagogi so ljudstvo razcepili v večje število nasprotnih taborov. Dosegli so, kar so hoteli — needinost ljudstva. Precejšnje je bilo število slovenskih mož in fantov, ki so 28. novembra zapustili starodavno množig volilnih borbah preiskušeno začavo Slovenske ljudske stranke, na kateri so bile zapisane iskrene besede: Slovenija Slovencem! V boju za avtonomno Slovenijo! Doli s pogubnim centralizmom! Zaslepjeni in zapeljani volili se 28. novembra niso zavedali velike dalekosežnosti svojih zmot. Oni niso vedeli, da gre za dobro ali slabu ustavo in za iz nje izvirajoče posledice.

V svoji nevednosti in umetno podpihanji mržnji do „farovža“ so tišočeri v tisočerji možje pokopali neodvisnost Slovenije. Z glasovi, ki so jih oddali centralističnim strankam, so se izrekli za današnje žalostno stanje gospodarskega propadanja, davčnega izžemanja, samovolje protiljudskih činiteljev in za razkosanje države v 26. gospodarskemu hiranju izpostavljenih oblasti.

Slovenski možje in mladeniči! Spomnite se po 12 mesecih splošnega nezadovoljstva tistih visokodonečih oblik, s katerimi so vas vabili naši nasprotniki v svoje tabore! Oglejmo si predvsem vabljive obljube, s katerimi je po vsej Sloveniji nastopal.

Samostojna kmetijska stranka.

Gesla njenih agitatorjev so bila pred 28. novembrom sledenca: „Proč od Srbov! — Dr. Korošec nas je Srbov prodal! — Kdo je za izvedbo agrarne reforme, naj pristopi k Samostojni! — Proč s komando župnikov in kaplanov! — Kmetje, osvobodimo se pritiska gospode! — V boju za staro pravdo“ in še cela vrsta stičnih in enakih klicev, s katerimi so omamljali slovenske volilce. Vedeni smo zatrjevali v listih in na shodi, da so liberalci, predvsem pa prefriganji dr. Zer-

jav sprozili misel o ustanovitvi kmetijske stranke, ki naj bi razčlila strnje ne vrste slov. kmetskega ljudstva in dala propadajočemu liberalizmu v odločilni urki zadnjo moč, katero je potreboval za udarec proti pravičnim in poštenim zahtevam naše stranke. Dr. Žerjavu se je naskok na enotnost slovenskega ljudstva deloma posrečil. Ustvaril je stranko, ki je imela spodelka radi vabljivega programa precej pristašev. In tako je postala Samostojna uslužna dekla slovenskih liberalnih dohtarjev in beograjskih centralistov. Pristaši te stranke so stopili z liberalci vred v vlado, dolenjski mesar Pucelj in celjski advokat dr. Kukovec sta skupno prisledila k ministriški mizi. Samostojni poslanci so pozabili na vse tiste obljube, niso se zmenili za bednega kmeta, zakrnjenih sreč so prisluškivali enoglasnemu klicu slovenskega ljudstva po nedeljni Sloveniji — glasovali so za ustavo, s tem pa izročili kmetski narod samovolji Beograda. Slovensko ljudstvo bo in je že sodilo samostojne po dejanh. Kakor garjavih ovc, tako so se pričeli tretzni in sicer pošteni pristaši te stranke izgibati svojih nepoštenih in breznačelnih voditeljev. In danes je ta mlada stranka, ki se je s toliko besnотjo vrgla v boj proti zavornikom krščanske misli, smrtno bojna. Nepoštenosti in umazana sleparstva njenih voditeljev so ji v očeh slovenskega kmetskega ljudstva odvzele ves ugled.

Druga stranka, od katere so pričakovali malii kmetje, viničarji in delavci svojo rešitev, je bila

Socijalno-demokratska stranka.

Ta stranka se je pred 28. novembrom posluževala sledenčih volilnih gesel: „Kdo je za republiko, naj vrže kroglico v četro skrinjico! — Proč od Srbov! — Ven z agrarno reformo! — Kdo je za delitev grunov, naj voli socialne demokrate.“ Približno tako so kričali socialistični agitatorji po svojih shodih. In kaj so socialistični poslanci storili v Beogradu za svoje ljudi? Ničesar! V borbi zoper krvljeni centralizem so stopili ob stran; mi pa vemo, da se je pretkani Pašič pri glasovanju za centralistično ustavo oklepal za slučaj muslimanske odpovedi zadnje rešilne možnosti: glasov socialističnih poslancev. Socialisti so bili kimaveci prve vrste. Na republiko so pozabili že medpotoma, ko so se peljali v Beograd in tako smo doživeli nekaj neverjetnega: socialistični republikanci so brezpogočno in med prvimi prisegli kralju zvestobo. Za tisto podpiranje centralizma jih je

vlada dobro nagradila. Na delitev grunov bodo vničarji in mali kmetje, kateri so šli soc aliston na lim, še dolgo čakali, pač pa je dobil soc. demokratiski poslanec Anton Kristan „svoj grunt“ v Beliju. Za usuge centralističnih socijalistov je vlada poverila Kristanu ravnateljsko mesto, ki mu bo letno donašalo lepe milijone. Stranko so pa odškodovali za kimanje s tiskarnami, fondi, društvenimi domovi in imetjem razpuščenih komunistov. Socijalna demokracija je izigrala zaupanje svojih pristašev. S svojim molčanjem je zakrivila centralistično ustavo. V svojih glasilih so socialisti jasno in odkrito izjavljali, da ne marajo avtonomne Slovenije. Izrekli so se za edinstveno državo z enim parlamentom in eno vlado. Socijalna demokracija je v Beogradu popovala centralistično pesem o „narodnem edinstvu“, isto pesem, ki se je razlegala iz liberalnih in samostojnih ust.

Slovensko kmetsko ljudstvo! Videjo si 28. novembra dovolj dobro, kam privede nesloga in politična razdrapnost. Težke so posledice brezglavega centralizma, ki ga Beograd izvaja po pritisku vladilih strank. Naša država, ki je bila ob času Protič-Koroševe vlade na višku ugleda, je danes padla v očeh zavezničkov samih. Takrat so bili davki razmeroma pravični, danes pa se zvija kmet pod davčnim vijakom. Pod Protič-Koroševe vlado se umazane meštarje z ljudskim denarijem niso vrstile, imeli smo vsaj nekaj reda in pravne sigurnosti. Danes nimamo niti enega, niti drugega. Ljudstvo je bilo nezadovoljno pred 28. novembrom, danes pa se je nezadovoljstvo početvorilo.

Slovenska kmetska zveza oziroma Slovenska stranka je imela poštene namene. Njeni računi so do pičice kriti. 28. november jo je sicer manj osabil toda samo osabil. Od tistega dne, ko je ljudstvo izpregledalo, ko je po dolgih mesecih in mesecih začnjen čakalo na republiko, na delitev grunov, osvoboditev čopod farovškega in gospodskega jarma, se je marsikaj izpremenilo. Naša stranka se je v tem času vidno ojačila. Cetudi jih marsikateri zaslepil in zapeljan mož in mladenič 28. novembra ni zaupal, je vendar ostala zvesta tistim načelom, s katerimi se je vrgla v volilno borbo. Kot načelna in dosledna stranka se bo tudi zanaprej borila za krščansko čolo, politične in gospodarske pravice ljudstva ter za neodvisno in nedeljeno avtonomno Slovenijo.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.

Kako so oškodovali ljudstvo in državo!

Sedanji minister za kmetijstvo Pučelj je skrbel za prekupe in verižne spet tako vneto in zveslo, da je že celo beograjskim vladnim listom preveč. Da ga ogorčeno obsojajo kmetski listi ni treba posebej omeniti.

Stvar je sledenca: Po mirovni pogodbi z Nemčijo bi naša država moralna dobiti 51 tisoč konj, 17 tisoč goveje živine in nekaj več ovac. To naj bi dobilo srbsko ljudstvo za odškodnino, ker so Nemci in njih zaveznički v svetovni vojski Srbiji izropali. Toda vsled nespretnosti diplomatskih „strokovnjakov“ in po krivdi samostojnega Pucelja se bo ljudstvo lahko obrisalo pod nosom in država ima povrh ogromno škodo. Naš slovenski davkoplačevalci brez razlike stanu in premoženja pa bo moral odražovati še več „ironkov“, ker je država računala s temi dohodki, ki jih sedaj ne bo in je seveda delala izdatke.

Pucelj je vole in ovce prodal kar verižniškim družbam, posebej še ljubljanskemu „Impeksu“, o kateri pravijo, da ima najožje zveze s Samostojno. Sam prizna, da je dal ovce po 46, govedo pa po 1500 dinarjev, akoravno živina stane v Srbiji ravno okroglo dvakrat toliko. „Impeks“ bo seveda prav zelo hyalezen in bo podprt Samostojno kaso, da bodo agitatorji dobro plačani in bo lažje lagal in obrekalo „Kmetijski list“. Naši davkoplačevalci bodo dobili spet cele kopije obljub, laži proti Korošcu in naši stranki ter nekaj letakov in „Kmetijskega lista“, za to pa bodo plačali v davkih gornjo ogromno škodo in bodo smeli spet voliti samostojne. To je samostojen red in samostojna pravica.

Se grše se je zgodilo s konji. Naši državi se zaračuna vsak nemški konj 48 tisoč kron. Nemški prekupeci in agentje pa so jih pri nas kupovali po 12—16 tisoč, pejali v Nemčijo in jih tam izročili našim komisijam za 48 tisoč kron. Komisije jih pošiljajo zopet v našo državo doli v Srbijo in tam kupejo špekulant konje zopet po 600 dinarjev. To je priznal zopet Pucelj in vsak čita lahko to tudi v „Kmetijskem listu“. Sedaj pa si izračunajte, koliko stotin in stotin milijonov izgube imajo država po krivdi „strokovnjakov“ in samostojnega Pucelja. On namreč kot minister za kmetijstvo vodi edini vse te kšefte s konji, voli in ovčami. Država si išče pokritja za takšne izgube zopet pri ljubih davkoplačevalcih. Zanimivo pri teh Pucejjevih kšeftih je povrh še to, da dela ogromen dobiček

izmed nas vseh za dobrih 20 let — integrata starega, postrežljivega, molčečega služabnika je morala zadeti smrtna usoda na samotnem otoku —!

Graščak je pokleknil poleg njega, mu voljibil roko in zajokal kot otrok. „Ali bom — šel —?“ je vprašal Tom.

„Dragi Tom“, sem mu dejal, „odpotovati bodete v svojo večno domovino!“

„Rad bi še poprej enemu izmed njih posvetil s puško!“

„Tom“, je dejal graščak med solzami, „ali mi morete odpustiti —? Recite, da mi odpustite!“

„Kako bi tudi sicer kazal spoštovanje, ki sem vam ga dolžen!“ se je glasil odgovor. „Kakor je božja volja, tako naj se zgodi, amen!“

Nekaj časa smo molčali. Nato pa je prosil, naj kdo izmed nas moli —

In nedolgo potem je izdihnil svojo zvestvo dušo.

V tem je kapitan začel prazniti svoje žepne — že dolgo sem opazoval, da je čudovito debel krog prsi in bočov — in je privlekel na dan cele zaloge „prepotrebnih“ reči — angleško zastavo, Svetlo pismo, klopčič vrvi, pe-

Zaklad na otoku.

Na angleščino prevedel Paulus.

(Dalec)

Hunter je bil sicer pogumen človek, to smo vedeli, toda Jack je bil živomljiv. Gladek, uljuden strežaj, ki je znal dobro krtačiti suknje in snaniti čevlje graščaku — ampak za puško in vojsko ni bil ustvarjen.

Tako smo premišljevali in bred na obrežje, kakor hitro smo mogli.

Na morju zunaj pa se je zibal naš bogi prevrnjeni čoln in na dnu je ležala dobra polovica našega smodnika in naših živil —.

XVIII.

Dosegli smo vendar enkrat obrže in kar so nas noge nesle, smo hiteli skozi gozdčič, ki nas je še ločil od koče.

Bliže in bliže so nam prihajali uporniki. Že smo čuli njihove korake na gozdnih tleh in vejevje je pokalo pod njihovimi nogami.

Spoznal sem, da se bo treba resno pripraviti na spopad in pogledal sem po svoji puški

„Gospod kapitan“, sem mu dejal, „graščak Trelawney je naš najboljši strelec. Posodite mu svojo puško! — Njegova ni več za rabo.“

Menjala sta s puškami. Hladen, kavršen je bil ves čas, kar se je začela nevarnost, se je graščak za trenutek ustavljal v pogledal, če je vse v redu na orožju.

Tudi Gray je bil brez orožja. Dal sem mu svojo bodalo in dobro nam je dalo vsem, ko smo glejali, kako ga je nograbil, naježil obrvi in potegnil z ujim po zraku, da je zažvižgal. Videti je bilo, da je naš novi tovaris — vreden soli, kakor pravimo.

Strideset korakov dalje smo zavili krog gozdčiča in koča je stala pred nama.

Bližali smo se plotu od južne strani — in skoraj ob istem času z nami so pričrvali krog južozapadnega ogaja z glasnim krikom uporniki, njim na čelu Job Anderson, drugi mornar.

Obstali so kakor ukopani, ko so nas zagledali. Pa še preden so se zavedli, smo ustrelili, ne samo graščak in jaz, ampak tudi Hunter in Jack iz koče.

Strelji so storili svojo dolžnost — Eden upornikov je padel, drugi pa so

se brez obotavljanja obrnili in so zvezali med drevje.

Nabasali smo puške in stopili ob kolovju, da pogledamo za padlim sovražnikom. — Mrtev je bil, zadet v — srce.

Ze smo se veselili našega dobrega uspeha, ko voči samokres v grmovju, krogla priživiga mimo mojega ušesa — in ubogi Tom pada opotekajoč se na tla —.

Oba z graščakom sva sicer takoj ustrelili, pa najbrž zastonj, ker nisva imela na koga meriti. — Nabasala sva in se obrnila k ubogemu Tomu.

Kapitan in Gray sta ga že preiskovala in na prvi pogled sem videl, da je bilo pri kraju z njim.

Upornike je, mislim, naše strelečje dodobera splašilo, kajti nemoteno smo spravili ranjenega Toma preko kolov in ga stokajočega in krvavečega zanesli v kočo.

Ubogi, zvesti starec! Nisi ene besedice nevolie, godrjanja ali strahu ni bilo čuti od nega, odkar nas je zasedovala nesreča, pa do trenutka, ko smo ga položili v koči k smrti. — Južniški je stražil na „Hispanoli“ za zimnico, vsako naročilo je izvršil molče, pogumno in dobro, najstarši je bil

tudi Pašičeva najožja žlahta. Seveda: Pucelj in Pašič sedita skupaj na vla- di in pregovor pravi: Roka roko u- mije!

Pozivljamo naše somišljenike, naj si dobro zapomnijo takšne samostojne vladne kunšt in naj jih pojasnijo tu- da drugim! Bliža se čas, ko bo ljud- stvo zopet odločevalo, komu naj zaupa. Ce se bo dalo spet preslepit in pre- variti, potem mu pač ni pomagači: k škodi bo imelo še sramoto!

S prikritimi kartami.

Načelstvo Samostojne je sklicalno dne 21. t. m. v Ljubljano zbor svojih zaupnikov. O tem zboru poroča zadnji „Kmetijski list“, ki je zabeležil na u- vođnem mestu za celo slabostojno po- litiko pomenljive besede, ki se glasijo: Politika žalibog še ni prišla do tiste stopnje, da bi se mogla vsaka stvar obravnavati javno; grešili bi zatega- delj proti svoji načini, če bi mi edini ne molčali. Molk je zlato in zlasti v politiki je dostikrat jako po reben, da se nasprotniku predčasno ne dovoli vpogled v karte. Spričo tega pozivljamo torej vse svoje pristaše, ki so se udeležili zборa, naj, kakor so kot možje zborovali, tudi kot možje molče! („Kmet. list“ št. 47).

Kakor je jasno in razvidno iz zgoraj omenjenih besed, bo od sedaj zanaprej zavita samostojna politika v plašč molčenosti. Bojni klic samostojnih bo odslej — molk o njih zahrb- nem političnem delovanju napram jav- nosti! Da, da, samostojni apostoli so igrali z odprtih goljutimi kartami sa- mo pred volitvami. Po vstopu v vlado pa so skrili svoje izdajalske karte pod vladno klop in danes se niti ne upajo več dajati računov od svojega politič- nega dela na javnem ljudskem shodu, ampak pri skrbno zaprtih durih so se porazgovarjali s svojimi najzve- stejšimi in še tem so zabičali molk na- pram od njih centralizmu prodani in po njih zaslugi davčno stiskani kmet- skij javnosti. Goljuš ter slepar skriva- ta pri granju svoje karte pod mizo in isto goljutivo sleparsko politično de- lo pod mizo bodo začeli odslej tudi samostojni minister in njegovi poslanci. Boj, da staro kmetsko pravdo bo torej doigran med najožjimi samostojnimi pristaši pod mizo, da ne bo zvedel pre slepljeni slovenski kmet, kako so si razdelili med seboj samostojni mini- ster ter poslanci milijonsko nagrado za ustavo in n. pr. zaslužek pri nem- ſki vojni odškodnini na konjih, gove- di ter oveah, ki jih je g. minister Pu- celj kot mesarski veščak za tako ogromno državno izgubo prodal špekula- tantom.

Zapomnite si kmetje, saj tako o- znanja tudi zadnji „Kmetijski list“: Odslej ne boste imeli več vpogleda v samostojno zahrbno politiko, ker bo zavita v ogromjal molk, ampak bo- ste občušili samo njen očiten pritisk na vaše že itak prazne žepje pri plače- vanju vedno novih davkov in bremen, katere sоподpisuje minister Pucelj.

Tako bo končal samostojni boj za staro kmetsko pravdo pod mizo s pri- kritimi političnimi kartami, da ne bo

ro, črnilo, ladijski zapisnik in kupe- tobaka.

Zunaj na „dvorišču“ je za plotom nekje iztrgnil visok drog. S Hunterovo pomočjo ga je postavil po koncu na oglu koče, kjer so se pravokotno kri- žala debla, iz katerih so bile sestav- lene stene. Nato je zlezel na streho, pripel lastnoročno na drog zastavo in jo razvil nad kočo.

Ko je opravil ta posel, se je zdel zelo pomirjen. — Vrnil se je v kočo in se lotil pregledovanja naših zalog, kot bi se ne bilo prav nič zgodilo.

Pa pri vsem tem je opazoval tudi umirajočega Toma in ko je ubožec za- tisnil oči, je privlekel odnekod še eno zastavo in jo spoštljivo razgrnil čez mrtvo truplo.

„Ne ženite si stvari preveč k sr- cu!“ je dejal graščaku in mu stisnil roko. „Dobro mu je! Ne bojte se za- cloveka, ki je umrl, izpoljujoč dolž- nost do svojega kapitana in do svoje- ga lastnika!“

Nato je prijet mene za suknjo in me potevali za seboj.

„Doktor Livesey“, mi je rekel, „v koliko tednih pričakujete pomoči iz Bristol?“

zvedel navaden kmet, koliko je zaslu- žil od njegovih žuljev iz državne kase mesar. Pucelj in njegovi poslanski žganjarji in meštarji! Slovensko, od samostojnih zapeljano ljudstvo po de- želi, dobro si zapomni pečat izza zad- njega samostojnega zaupnega zborova- vanja v Ljubljani in ki se glas: „Po- zivljamo vse svoje pristaše, ki so se udeležili zbor, naj, kakor so kot možje zborovali, tudi kot možje molče!“ („Kmet. list“ št. 47).

Razkrinkali so se!

Vi višjem šolskem svetu, kjer ima- jo pač učitelji, profesorji, liberalni me- ščani in zdravniki svoje zastopnike, ljudstvo pa prav nikogar, so sprejeli 18. novembra tega leta sledenča dva predloga:

1. Predsedstvu višjega šolskega sveta naj služi v ravnanje, da je na željo roditeljev ali njih namestnikov poedine učence v smislu par 16 usta- ve brez nadaljnega oprostiti verskega pouka.

2. Vse nedeljske in tedenske šo- larske maše razun nominiranih se odpravijo (državni prazniki).

Prvi predlog je stavil znani pu- hloglavki liberalci Ribnikar, ki ga tu- di na Stajerskem v Smarju poznašo bolj po njegovem koruznem zakonu, kakor pa po njegovi živinodravniški zmožnosti. Drugi predlog je stavil neki Franchetti. Oba predloga sta bila sprejeta proti glasu kanonika Vrabra in Nadraha.

Sedaj pa si oglejmo posledice! Znano je, da mnoge ljudi hudič premoti, čeravno jim od mladosti za- bijajo v glavo krščanstvo. Temu je kriva k slabemu nagnjenemu naša nara- va in še bolj slabi vzgledi pokvarjenih ljudi. Od zdaj naprej pa nekateri o- troci sploh ne bodo slišali nič verske- ga pouka.

Naši nasprotniki se bojijo, da bi si otroci preveč v srce vtisnili pose- bej sledenča zapovedi:

„Spoštuji očeta in mater!“ Ljubi Boga črez vse in svojega bližnjega kakor samega sebe!“ Zatreli hočejo vest, da bi nemoteno služili zlatemu te- letu in živalskim svojim strastem. Naj prej so sprejeli v ustavo liberalna in prostožarska naziranja, sedaj jih ho- čejo uveljaviti s svojimi sklepni.

Svoj čas je reknel liberalni časni- kar Malovrh: „Najprej moramo ljudi pokvariti, potem ne bodo več verovali farjem“. Ta recept sedaj uveljavljajo- vsi naši nasprotniki. In posebno toplo se je za gornja predloga zavzel socijaldemokrati „Naprej“. Seveda je to zelo razumljivo, saj otroci soci- jalno demokratskega voditelja in „Na- prejevega“ lastnika še niti krščeni ni- so; tako pazi ta človek, da njegovega zaroda ne bi okužil „strup iz Judeje“.

Ti krščansko ljudstvo pa dobro opazuj, kako so ti iztrgali naši nas- protniki najprej iz rok šolski svet, ka- ko so te prevarili, pri ustavi in kako hočejo sedaj poživiniti tvojo mladino! Ce bodo izmodrovali kaj boljšega za naš duševni in telesni blagor, kakor je nauk našega odrešenika, se jih ne

bomo upirali! Ker vemo, da jim je to nemogoče, zato zahtevamo krščansko vzgojo, saj bo človeštvo doseglo svojo časno in večno srečo le tedaj, ko bo živelio in delalo po naukah Kristusovih!

Ministri, poslanci in dav- čna oblast o suši.

Narodni poslanec g. dr. Hohnjec je v imenu Slovenske ljudske stranke letosno jesen potom Narodne skupščine vprašal finančnega ministra, kako namerava državo priskočiti na pomoč krajem in posameznikom, ki so prizade- deti po suši. Dobil je ta-le odgovor: Min. Finansija Kralj. SHS. Kabinet ministra Finančija.

Br. 6567 14. okt 1921.

Beograd.

Gospod poslanec!

Na Vaše vprašanje, ki mi ga je dostavila Narodna skupščina, Vam da- jem sledenči odgovor:

Kar se tiče davčne oprostitve od suše prizadetih na Slov. Stajerskem, v Mežiški dolini in Prekmurju po § 65 in 15 naredbe finančnega minist- rista od 25. dec. 1917, ki je sedaj v veljavi in se tiče predvsem zemljari- ne, mora poškodovanec sam ali no- gov počlabenec v določenem roku in s konkretnimi podatki prijaviti pristoj- ni davčni oblasti, koliko je oškodovan na jedinih objektih in koliki bi bil dohodek, aka ne bi nastopila elemen- farna katastrofa.

Davčnim oblastem je znano, da je suša v navedenih krajih, posebno v Prekmurju, napravila znatno škodo. Radi tega je moj delegat v Ljubljani odredil, da se oblasti naj ne drže točno z zakonom odrejenega osemnove- nega roka za prijavo škode, marveč, da jih sprejemajo tudi v načelje.

V pogledu dohodnine se bo olaj- šava v tem oziru od suše prizadetim napravila za leto 1922, ker se bo do- hodnina za to leto odmerjala po stvar- nih dohodkih v letu 1921. Odlaganje davčnega naplačila se bo moglo vršiti samo v slučajih, kjer se za to pokaže stvarna potreba.

Za finančnega ministra:

Dr. H. Krizman.

Tajništvo Slov. ljudske stranke oz Kmeške zveze v Mariboru je nato na podlagi tega ministrskega pisma dalo prizadetim krajem točna navodila, ka- ko naj sestavijo naznani o škodi, po vzročni po suši. Občine in posamez- niki so napravili take prijave. In kaj so odgovorila na to davčna okrajna oblastva?

Davčno okrajno oblastvo v Mariboru je n. pr. poslalo prizadetim ta- le odgovor:

„Vaša, dne 9. novembra 1921 do- šla prošnja za odpis zemljarine vsled škode po suši v smislu par. 6 naredbe starovrstijskega finančnega mini- strista z dne 25. decembra 1917, drž. zakon št. 516 se zavrne, ker iste ni- ste pravočasno, to je tekom 8 dni, ko ste škodo zapazili, predložili in ker

radi tega sedaj ni mogoče dognati od- ločilnih dejanskih okolnosti.“

Tajništvo SLS se je takoj informi- ralo na davčnem okrajnem oblastu v Mariboru in izvedelo sledenča: „Dobil- nismo ne od finančnega ministrstva in ne od delegata ministrstva finan- ce v Ljubljani prav nobenega tozaidevnega navodila. O odredbi, da bi morala fi- nančna oblast sprejemati še tudi po osm dnevem roku vposlane prijave škode, nam ni prav nič znano. Take odredbe davčna oblast v Mariboru ni dobila.“

Ker ima Tajništvo SLS v rokah izvirni dopis finančnega ministra z dne 14. oktobra 1921, št. 6567, nam je nepojmljiva uganka, kdo je zakrivil, da se opravičene in pravilno sestav- lene prijave prizadetih ne vpošteva- jo. Mogoče je samo dvoje:

1. Ali finančni minister ni zahte- val od delegata v Ljubljani, da mora izdati odredbo glede preklica osem- dnevnega roka za vlaganje prijav škode ali pa se

2. delegat ministra financ v Ljub- liani sploh ne zmeni za ministrova na- ročila in ni poslal na davčna okrajna oblastva tozaidevne naročila.

Ljudstvo je trpelo in še bo celo zimo in spomlad hudo trpelo vsled škode, prizadete po suši Minister izjav- lja poslanec dr. Hohnjelu, da je dal inančnemu delegatu potrebna naročila, da se morajo davčne oblasti ozira- ti tudi na zakasnele prijave, a finan- čna delegacija se kratkomalo ne zme- nja za tozaidevno naročilo.

To vse se dogaja v dobi, ko so na vladu pristaši Samostojne stranke, ki je pred volitvami dne 28. novembra 1920 vpila, kako bo skrbela za naša ljudstvo.

Viničarji in žganjekuha.

Slovenska kmetska zveza in Slov. ljudska stranka se že več nego dve leti z vso vztrajnostjo poteguje za to, da se žganjekuha za kmeta v Slove- niji in na Hrvatskem uredi tako, ka- kor je v nekdanji kraljevini Srbiji. Na Srbiji je kmetu dovoljena neomejena davka prosta žganjekuha iz lastnega pridelka. Isto bi naj veljalo za sva- in hrv kmeta. Mesto tega pa je še minister sodelovanjem samostojnega ministra Puclja svobodno žganjekuha za slovenske kmete omejil na tako me- ro, da bi jo srbski kmetje takoj z vso odločnostjo odklonili. Pri tem so slov. samostojneži kajpada kot veliki gospo- dje pozabili na ubogega slovenskega viničarja, ki po tej naredbi ne more imeti pravice do enega traklja prosta žganjekuhe. Naša ljudska in kmetska stranka se je takoj zavzela za uboge viničarje ter je po časnikih in s pol- tičnimi posredovanji se potegovala za pravice viničarjev. Samostojnji so pristopili za nami. V zakonodajnem odboru je poslanec dr. Gosar (Ljudska stranka) govoril za to, da se naj viničarjem dovoli neomejena prosa žgan- jekuha iz vsega, kar jim gospodarji dajo kot deputat in nagrado, ker to pravzaprav jim pripada kot plača, za- to bi to tudi smeli prodati. Samostoj-

Povedal sem mu, da ne gre za- tečne, ampak za cele mesece. — Ce se ne vrnemo do konca avgusta, sem mu pravil, ima graščakov prijatelj v Bri- stolu naročilo, naj nas pride iskat, pa ne preje in ne pozneje. „Računajte sa- ni!“ sem mu rekel.

Popraskal se je za ušesom.

„No —, je dejal, „v božjih rokah smo — ampak sicer sedimo v presne- to neprijetni koži — !“

„Kako mislite?“ sem ga vprašal.

„Škoda, gospod doktor, da se nam je čoln prevrnil! Smodnika in streliva bo dovolj. Toda živeža je malo, zelo malo, — tako malo, doktor Livesey, da prav nič ne zaleže, četudi je enega manj!“

In pokazal je na mrtvega Toma. V tistem trenutku je prihitela in prižigala krogla visoko nad streho, in padla daleč nekam med dreve.

„Ah!“ je vzkliknil kapitan. „Le- streljajte! Smodnika itak nimate mno- go več!“

Drugič so pomerili bolje in krogla je prihitela na dvorišče, vrgla ob- lak peska v zrak, pa ni naredila dru- ge škode.

„Gospod kapitan“, je rekel gospod graščak, „koča se ne vidi s „Hispa-

nole“ — zastavo vidijo in streljajo na- nio! Ali bi ne bilo pametnej, če bi jo sneli?“

„Da bi snel svojo zastavo!“ je vzkliknil kapitan. Jaz ne! — Nikoli ne!“

Misljam, da smo se vsi strinjali s temi krepkimi besedami. Bile so izraz ponosnega, poštenega, mornariškega in domovinskega čuvstvovanja, zasta- va pa je jasno in razločno pokazala našim sovražnikom, da se ne bojimo ne njih, ne njihove kanonade.

Ves večer so streljali, pa krogla so letelo visoko nad kočo v gozd, ali pa se zarile v pesek zuna pred njo. Ni se nam bilo treba bati, da bi nas zadeli, ker nas niso videli. Ena krogla je slučajno res udarila v streho in se zarila v tla koče, pa nič hudega se ni zgodilo in kmalu smo se nava- dili na to brezuspešno kegljanje in se nismo mnogo več zmenili zanj.

„Eno stvar še lahko poskusimo!“ je svetoval kapitan. „Gozd pred nami je redek, oseka je bila precejšnja in morje se je odteklo. Tovor iz našega prevrni nega čolna leži gotovo na su- hem. Dobro bi bilo iti ponj! — Pro- stovoljci na plan!“

Gray in Hunter sta se takoj ogla- sila.

Dobro oborožena sta se ukradla- črez plot in lezla k obrežju.

ni Drošenik pa se je v svojem predlogu omejil na one količine, ki so odobrene za posestnike.

Delovanje Županske zveze.

Dne 10. novembra t. l. se je v Ljubljani vršila seja osrednjega odbora Županske zveze.

Osrednji odbor je razpravljal o važnih vprašanjih: organizacijskem delu, županskih tečajih, združevanju občin itd. Povdari se je potreba ustavovite podružnic Županske zveze po sodnih okrajih, ker so nekateri politični okraji preobširni. Okrajni odbori v štajerskem delu Slovenije delujejo zelo pridno. Izrekla se je splošna želja, da bi Županska zveza pričela v skratku z izdajo lastnega glasila „Občinsko upravo.“ O tem še bo osrednji odbor razpravljal na podlagi proračuna. Kljub temu bo računati z velikim deficitom ali primanjkljam. Zato se je ponovno stavljal predlog, da naj prispeva vsako županstvo po svoji moči s primernim zneskom Županski zvezzi, da se dobi fond za lastno glasilo. (Nekatere občine so med tem že votile po 500 K.)

Za Spodnje-Stajersko namerava priediti Županska zveza svoje tečaje v naslednjih mesecih: v Celju tekomo decembra 1921, v Mariboru tekomo meseca januarja 1922, za Prekmurje pa februarju. Tečaji bodo enodnevni.

Zivahnja je bila nadalje razprava o združevanju občin. Županska zveza stoji na stališču, da naj se občine združujejo po želji ljudstva in načelu avtonomije. Nasilno združevanje malih občin je škodljivo.

Zanimiva je bila tudi razprava o stališču občin napram vojaškim poslom. Županska zveza bo predložila žalji spomenico, v kateri se zahteva, da naj država občinam odškodnino za vojaške posle in vse potrebne tiskovine, dalje, da naj bodo oproščeni vojaške službe tudi vsi župani, ki niso samo redovi, ampak tudi podčastniki; enako tudi vsi občinski tajniki. Od županov naj se ne zahteva, da bodo prigrajanči za vojaške obvezance.

Sklepoma je osrednji odbor razpravljal o slučajnostih.

Tečaj za župane, agitatorje in voditelje naših organizacij, se bo vršil dne 2. in 3. januarja 1922 pri Sv. Lenartu za cel šentlenartski okraj. Prosimo zaupnike po vseh župnih, da že sedaj razvijajo agitacijo v svrhu dobre udeležbe iz vseh občin. Na tečaju se bo tudi predaval, kako se delajo napovedi za dohodnino in prizive.

Županski tečaj v Celju. Dne 18. decembra (nedelja) bo v Celju v vrtni dvorani pri Belem volnu županski tečaj za naše župane in občinske odbornike. Prideta dva govornika - strokovnjaka iz Ljubljane. Spored: Ob 8. uri sv. maša v župnijski cerkvi, od 9.-1. ure: županski tečaj. Pridite vsi naši župani in občinski odborniki!

Politični ogled.

Kraljevina S H S: Že v zadnji številki našega lista smo ugotovili, da preti belgrajski vladi popolen razdor. Radikalni in demokrati se dan za dnevom prerekajo radi izpolnitve kabineta. Demokrati hočejo imeti notranje ministrstvo v svojih rokah in ga za nobeno ceno nočajo izročiti radikalom. V istih škrpicah se nahajajo radikali, ki so zapadli strastnemu poželenju po stolčku policijskega ministrstva. Obe stranki sta svojcas sklenili, da, ako dobijo radikali predsedstvo, preostane demokratom policija (notranje ministrstvo). Sedaj se pa ne morejo zediniti glede oseb, ki bi prišle za notranje zadeve in za finančne v poštev. Med demokrati je veliko ministrskih kandidatov, ki že komaj čakajo na imenovanje, med radikalami pa tudi. V vladnih strankah samih vlada radi nedelavnosti sedanje Pašičeve vlade prikrito nezadovolstvo. Skoraj gotova stvar je, da bodo nekateri ministri morali vsled nesposobnosti odstopiti. Med drugimi tudi celjski advokat dr. Kukovec. — V Belgradu se je pred par dnevi vršil kongres republikanske stranke. Na tem kongresu je govoril tudi delegat Rađičeve stranke (Hrvatska republikan-

ska seljačka stranka) dr. Juri Basariček, ki je izjavil, da Radič s svoimi 50 poslanci ne more v Beograd vse dolet, dokler se sedanja vlada ne strmoglav. — Samostojni minister Pucelj se namerava baje iz „rodbinskih“ razlogov odpovedati ministrovjanu. V zadnjem času, osobito pa sedaj, ko se vlada nahaja v težavnem položaju, je opažati, da tvorijo samostojneži nekako peto kolo vladnega voza. — Mušlimani so ministrskemu predsedniku Pašiču izjavili, da so s svojima ministromi Spahom in Karamehmedovičem popolnoma zadovljni.

Nemška Avstrija: Dunajski list „Neue Freie Presse“ poroča da je medzavezniška komisija poslala za vzdrževanje miru in reda v Zapadno Ogrsko svoje čete. Oddelki so se stavljeni pretežno iz Italijanov. Soproni, kjer naj bi se po določbah beneškega sporazuma vršilo ljudsko glasovanje, je sedaj glavno taborišče ogrskih topov. Madžari imajo tamkaj tudi topove. Madžari pritiska na prebivalstvo z raznovrstnimi grožnjami, in pretijo tistim, ki bi glasovali za Avstrijo, z nasiljem. Avstrijske čete so zasedle občine Rechnitz, Hamersdorf in Kirch-Fidisch.

Madžarska: Na Madžarskem so se združile tri stranke in sicer: ena meščanska, krščansko-socijalna in stranka malih kmetov, kateri načeljuje poslanec Szabo Nagyatad. Ta nova, združena stranka je min. predsedniku Bethlenu izrazila zaupnico in si pridajala naziv „Krščanska stranka malih kmetov in meščanov.“

Nemčija: Radi obnove nemške industrije so Nemci poslala znanega velebogatafa in najbogatejšega moža cele srednje Evrope, Hugona Stinnesa, v London. Stinnes se je posvetoval z angleškim ministrskim predsednikom Lloyd Georgesom. Njegov diskret je bil tajnega značaja. Razprava sta o vprašanju nemških državnih železnic.

Naši tečaji in shodi.

Izobraževalni tečaji

za voditelje in voditeljice naših organizacij, za župane in naše zaupnike se bo vršili v področju mariborskega župništva SLS po tem redu:

V Šečini za župnije Sveti Jurij ob Pesnici in zahodni del St. Štefana, dne 15. decembra.

V Šečini ob Dravi za župnije Šentrupert, Kančica, Sv. Križ, Jurišev, Limbuš, Puščava, Sv. Ožbolt in Sv. Duš, v nedeljo, dne 18. dec.

V Rereznu ob Dravi za vse župnije marenberškega okraja na levem bregu Drave in še za župn. Ribnica na Pohorju ter Kapljo v pondeljku v četrtek, dne 15. dec.

V Čirkovcah pri Pragerskem za župnije Dravskega polja v torek, dne 27. dec.

Pri Šv. Urbanu blizu Ptuja za župnije Šv. Urban, Šv. Andraž, Šv. Boltenk, Šv. Lovrenc in del Vurberga v sredo, dne 28. dec.

Pri Veliki Nedeli za župnije gornjega dela velikonedeljske dekanije v četrtek, dne 29. dec.

V Šredicu za spodnji del ormoškega okraja v petek, dne 30. dec.

V Poljčanah za župnije Laško, Poljčane, Makole, Studenice, del Šv. Jerneja, Loč in Kostrivnice in Sladkogore v soboto, dne 31. dec.

Začetek tečaja povsed ob %9. uri. Med predmeti, ki se bodo strokovno predaval, bo predvsem tudi točka: „Kako se napravi napoved za osebno dohodnino in kako se sestavijo prizivi?“ Predavajo govorniki iz Maribora. Zaupnike, do katerih smo se obrnili v svrhu informacij, prosimo nujnega odgovora.

Meseca januarja se bodo vršili tečaji še v teh-le krajinah: pri Šv. Barbara v Halozah za Haloz, pri Šv. Jakobu v Slov. gor. za jareninsko in del Šentlenartske dekanije, v Št. Lenartu za cel Šentlenartski okraj, pri Šv. Barbari v Slov. gor. za župnije Šv. Barbara, Šmartno in Vurberg, v Ljutomeru za Ljutomerški in pri Šv. Juriju za gornjoradgonski okraj, v Slov. Bistrici in za bistrški in v Vuženici za gornji del marenberškega okraja. V načrtu je tudi tečaj za Ptuj itd. Tajništvo SLS v Mariboru.

Izobraževalni tečaji v celjskem okrožju.

Od 28. novembra do 21. decembra t. l. se vršijo po celjskem okrožju enodnevni izobraževalni tečaji Slovenske krščansko-socijalne zveze in Slovenske kmetske zveze Snov predavanj bo:

1. Kmetsko vprašanje in naše zahteve. 2. Zadržništvo. 3. O davkih, dohodnini in nje napovedi. 4. Casopisje. Tečaji se začnejo ob 9. uri predpoldne in sklenejo ob 1. uri popoldne. Red izobraževalnih tečajev:

2. decembra (petek): Petrovče, v cerkveni hiši za sodni okraj Celje, severozahodni del.

3. decembra (pondeljek): Francolovo, v društvenih prostorih za sodni okraj Celje, severovzhodni del.

6. decembra (torek): St. Jurij ob južni řeli, Društveni dom, za sodni okraj Celje, južnovzhodni del.

9. decembra (petek): Smarje pri Jelšah, v gostilni g. Florijana Gajšek za sodni okraj Smarje.

10. decembra (sobota): Podčetrtek v posojilniških prostorih za sodni okraj Kozje, severni del.

12. decembra (pondeljek): Kozje, v okrajni posojilnici za sodni okraj Kozje, južnovzhodni del.

13. decembra (torek): St. Vid na Planini v župnišču, za sodni okraj Kozje, zahodni del.

14. decembra (sreda): Sevnica ob Savi, v dvorani g. Starkl za sodni okraj Sevnica.

15. decembra (četrtek): Laško, društvena dvorana v župnišču, za sodni okraj Laško.

19. decembra (pondeljek): Brežice (prostori se še določijo) za sodni okraj Brežice.

21. decembra (sreda): Sv. Križ na Slatini, v Društvenem domu za sodni okraj Rogatec.

V konjiškem okraju se vršijo izobraževalni tečaji po posameznih župnjah.

Na izobraževalni tečaj so vabljeni vsi naši somišljeniki, posebno člani naših političnih in nepolitičnih društev: Kmetske zveze, Izobraževalnih društev, Orlice, Dekliški zvez, gospod kaplan Krošl pa o pomenu Orlice in njenega razmerja do Dekliških zvez. Končno je g. tajnik Krajnc še pozoril na važnost časopisa in s številkami pokazal, kako daleč nas glede časopisa naši nasprotniki nadkriljujejo. Samo v Jugoslaviji imajo nasproti krog 50 dnevnikov, katoličani samo 8, v Sloveniji nasproti 6, katoličani 2! Po skupni popoldanski službi božji, pri kateri je g. vikar Jurak govoril o pravi šredji mladenke, so naši domači igralci uprizorili spevigo „Mala pevka“, ki je marsikoga ganila do solz. Tako smo preživele svoj dekliški dan v Celju, združujoč koristni poučni tečaj dopoldne s pošteno vzgojo no zabavo popoldne. Želimo, da nas SKSZ vsako leto povabi na tak dekliški tečaj, da se vedno znova navdušimo za katoliško izobrazbo, da se navzamemo tudi katoliške poguma in odločnosti! Dekleta! Na tečaju smo sklenile, da po vseh župnjah tekom enega meseca izvedimo dekliško organizacijo in ustanovimo Dekliške zveze kjer jih še ni. Tudi smo se zavezale, da bomo posebno do Novega leta neumorno delate za razširjanje katoliškega časopisa, posebno „Slov. Gospodarja“! Na delo, da ne bo ostalo samo pri besedah!

Starigr. Socijalni tečaj, ki se je vršil v pondeljek 28. novembra je dobro uspel. Na tečaj so prišli možje in mladenici in nekaj deklet iz večine župnij našega okraja. Predaval je poslanec Vl. Pušenjak o kmetskem vprašanju, tajnik M. Krajnc pa o davkih in tisku. Šmartin pri Velenju. Kakor običajno, se je tudi dne 29. novembra t. l. zbral veliko število mož in mladeničev, žen in deklet na izobraževalnem tečaju v Društvenem domu. Poslanec Vl. Pušenjak o kmetskem vprašanju in zadružništvu, župnik Fr. Schreiner o tisku, tajnik M. Krajnc o davkih in organizatoričnih zadevah.

Teharje. V nedeljo 27. novembra se je vršil pri nas političen shod, katerega so se v lepem številu udeležili zaupniki kmetske in delavske organizacije. Poročal je poslanec Vl. Pušenjak o političnem položaju. Po shodu smo se razgovarjali o ustanovitvi gospodarske organizacije in se je vršil občni zbor SKZ. Izvoljeni so v odbor ugledni in delavni možje in mladenici.

Za naše časopise.

Cen. naročnikom! V letu 1922 bo stal „Slovenski Gospodar“ v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 kron, polletno 7 dinarjev ali 28 kron, četrletno 4 dinarjev ali 16 kron. Izven Jugoslavije bo stal celoletno 25 dinarjev ali 100 kron. Naroča se v upravnosti v Mariboru, Cirilova tiskarna. Nas „Slovenski Gospodar“, ki se že deli kot pol stoljetje bori za pravice krščanskega ljudstva, ne sme manjkati v nobeni krščanski slovenski hiši!

Liberalno „Jutro“ z dne 30. p. m. ročni v uvodniku proti agitaciji za pošteno krščansko časopisje. Liberalci že dobro čutijo, da zapušča ljudstvo goljušive protikrščanske stranke, zato pa hujšajo z vso močjo proti našemu tisku. Najlepše odgovore daje naše ljudstvo liberalnim tintomazom z načrtnim naših listov. Agitacija se redosled obnese izborno. Res je, kakor pravi člankar „Jutra“: „Kakor ogenj gre po vsej Sloveniji boj za nove narodnike klerikalnim listom.“ Ljudstvo

se zaveđa, da stoji krščansko časopisjo neomajno na braniku njegovih interesov in za to se ga oklepa čedaljo bolj in bolj. V naših upravnih se kopici ogromno delo. Naši neumorni agitatorji in agitatorice nam pošiljajo polne nabiralne pole celoletnih naročnikov. To je pač najboljši odgovor na sikanje vladnega in protikrščanskega tiska! Krščanska misel se pričenja med ljudstvom uveljavljati.

Uspehl agitacije za naše časopise so naravnost sijajni. Do danes imam v rokah poročila še le iz nekaterih župnij, eno veseljše od drugega. Občine, v katerih so gospodarili dozdaj samostojneži ali pa socijalni demokrati, so zavrnile proticrkvene in protiverske liste ter si naročile razše. Dobili smo dozdaj novih naročnikov: Slivnica pri Mariboru-Rače 72, Pišece-Globoko 60, Sv. Marijeta pri Meškanjih 65, Sv. Benedikt v Slovgor. 7, Mala Nedelja 13, Ormož 45, Slivnica pri Celju 30, Sv. Peter Šev. dol. 20, Sv. Jernej pri Ločah 13, Piščan 7, Podsreda 10, Cven pri Ljutomeru 16, Pragersko 5, Konjice B-čto 5. Iz drugih krajev do skepla sta se marmo poročili. Posnemanja vredno tuji za druge kraje. Na delo za dobrostva da nobena župnija ne zaostane.

Marljive agitatorice za časopise so bile v Slivnici pri Celju Marica Jagočič in Marica Vengušt, ki ste nabrali 30 novih naročnikov. Na Pilštanju Mica Jurše, v Podsradi Vimpolšek Josip, na Cvenu J. Trojner, v Račah J. Gabrijan, v Slivnici pri Mariboru J. Gojčič in J. Kolman. Vsa čast jim! Hvala za trud! Imena pridnih agitatorjev, ki se nam bodo javila, objavimo. Posnemajte povod požrtvovalne agitatorje!

Iz samostojnih vrst.

O slabostnjem ministru Puclju pišejo, da bo podal ostavko kot minister. Kot vzrok njegove ostavke navajajo njegove zamotane rodbinske razmere, a v resnicu pa niso več zadovoljni z njegovim politiko razni Urek, Drofeniki in Mermolje, ki bi tudi radi postali deležni ministrskih dobrov.

Kako drži samostojnež Drofenik svoje oblube. Lansko leto pred volitvami je šlo Drofeniku predvsem zato, da zleže kot poslanec v parlament. Pošiljal je svoje trabante okoli, kamor je le mogel; da so mogli več ljulike na sejati med nepoučeno ljudstvo, jim je najemal celo voz, da so se lahko vozili. Neki krčmar v Dobru je vozil večkrat po Drofenikovem naročilu šentjurskega Blažeka Urlep-a, ki je vselej naročil, da naj se račun pošlje Drofeniku. Dotičnik je račun za 500 K. Drofeniku že dvakrat poslal, a poslanec Drofenik molči in si misli: Sedaj sem poslanec, mene ne more nikdo sodniško zasledovati. Značajnosti pa menda tudi nima preveč. Sedaj ko so si razdelili samostojneži 200 milijonov državnega denarja, bi pa že lahko plačali svoje poslanške dolgove. G. Drofenik, kdo bo še Vam kaj verjel, kadar boste lagali po shodih?

Obrnite, pa bo prav! Trobilo prekmurški liberalci in samostojneži zloglasni „Prekmurski Glasnik“ trdi v svoji predzadnji Stevilki, da nekateri ljudje zaradi tega kričijo po avtonomiji, ker so do nedavno sedeli v vladu in si tam polnili svoje žepi in odirali ljudstvo, sedaj pa, ko niso več v vladu, vsled česar jim mrzi centralizem Gospodje liberalci in samostojni obrnite to trditev in bo prav. Vprašamo samo: Odkod je dobil podpredsednik samostojnež Urek toliko denarja, da se vozi ter nosi kot bivši staro-avstrijski baron? Ali morda ne iz poslanskega in podpredsedniškega koriga? Kje je še pred nedavno ubožni goriški begunec samostojni poslanec Mermolja dobil toliko denarja, da si je mogel kar čez noč kupiti posestvo v vrednosti pol milijona kron? Vprašamo naše samostojne kolovodje, kam pa so izginili tisti stoteri milijoni, s katerimi je vlada za svojo ustavo kupila glasove samostojnežev? Ogromni del slovenskega ljudstva se upravičeno zgraža nad izdajalskim početjem samostojnežev in jim kliče: Pri prihodnjih volitvah bomo z izdajalcem temeljito obračunali!

Apostoli odpadajo. Vsem našim čitateljem je še v živem spominu znani mariborski apostol in mariborski tajnik Samostojne — Konrad S-ch-nuderl, ki je že bil pri vseh strankah v Sloveniji. Se pred kratkom je bil

usidran pri Samostojni, kjer je upal, da postane poslanec, poverjenik in celo minister. Ker pa mu samostojni korigari niso hoteli izpolnit' njegovih želj ter hrepenjen po minljivi posvetni časti ter dostojanstvu, se je skregal s slabostnjimi voditelji, zapustil Samostojno, se vpisal med narodne socialiste, kjer je sedaj tudi strankin tajnik. Slučaj S-ch-nuderla nam je jasen dokaz, kaki značaji so med samostojnimi apostoli.

Tedenske novice.

Naš kralj Aleksander obišče v prvi polovici meseca decembra Zagreb, kjer bo ostal dalje časa.

Finančni minister pride vsak čas z zahtevo kakega kredita; prej je šlo to zelo enostavno, krediti so se delili raznim komisijam in misijam kar na ulici in po kavarnah, danes pa hoče g. minister z vednimi računi in predlogi odvračati pozornost te že itak dovoli skrčene zbornice od drugih zelo važnih del finančne uprave. Parlament še doslej ni videl proračuna in če se zahtevajo v tej zadevi čisti računi, pa minister nikdar nima časa, vedno so zelo "nujni krediti." Te dni je zahteval kredit od 160 milijonov dinarjev na račun uradniških plač za prihodnji mesec, to pa seveda samo zato, da ima izgovor nekakega nujnega dela, ker je vendar znano, da je prej brez vsakega "odobrenja" zajema denar kar z mernikom iz Narodne banke. O proračunu slišimo vsaki dan kaj novoga, enkrat so strašni deficiti, drugič pa zopet trdijo, da je vse v redu. Seveda je v redu — za tiste, ki imajo oblast v svojih rokah, in v tem redu ostane tako dolgo, dokler ne pride — pred pravi narodni parlament V "velikem redu" je tudi to, da se vrže sedaj vsak teden in dan več bankovcev v promet. Pravito, da naraste ta denar v prometu na teden za kakih pet milijonov.

Kakšna ministrstva imamo? Beograjski lisf „Pravda“ nam o tem priporavlja sledenje: V enem izmed naših ministrstev („Pravda“ noče povedati, v katerem) sedi 36 ministerijalnih načelnikov in 16 nadzornikov — brez dela. Temu ministrstvu izdaja monopolna uprava na povlje finančnega ministra 60.000 cigaret, seveda — brezplačno. Razen tega dobi to ministrstvo vsak mesec po 5000 cigaret iz bosanskih tobačnih tvornic, ker nekateri gospodje ne prenašajo srbskega tobaka. Ce računa monopolna uprava za vsakih 1000 komadov cigaret 250 dinarjev, se ni čuditi, da naša valuta ne more kvišku. Res, pravčudna so pota, po katerih hodijo policijski demokrati in radikali, za njimi pa poslušni in za vse to soodgovorni samostojneži s Turki vred!

Kam gre naš denar? Gospod finančni minister Kumanudi je potoval minuli mesec po Parizu in Londonu, kjer je skušal dobiti za našo državo več stotljajnega posojila. Na tem potovanju, ki pa ni rödlo zaželenega uspeha, ga je spremljalo vse polno takozvanih strokovnjakov. Ti strokovnjaki niso spremljali g. ministra na sive stroške, ampak so vlekli za svoje spremstvo mastne dnevnice iz drž. blagajne. Dosedaj se je izvedelo, da je prej te dni samo eden teh Kumanudijevih spremjevalec le en del dnevnice, ki znašajo 11.000 francoskih frankov. Kumanudijev spremstvo bo torej presneto draga za davkoplăčevalce!

Kake plače dobivajo naši diplomi? Politične osebnosti, ki zastopajo našo državo v tujini, se imenujejo diplomi. Ta gospoda ni slabo plačana. Naši poslarki v Londonu, Parizu in Washingtonu dobivajo na leto iz naše državne blagajne 40.000 zlatih dinarjev, po drugih svetovnih mestih pa 31.000 zlatih dinarjev.

Kako veliko državno posest upravlja socijalni demokrat g. Anton Kristan? Te dni so razpravljali v zakonodajnem odboru o sedaj državnem veleposestvu Belje, katerega oskrbnik je socijalni demokrat in milijonar g. Anton Kristan. Cela posest meri 100 tisoč čralov. Pod Jugoslavijo pripada 87 tisoč čralov, ostalo pa Madžarom. Na posestvu je železnica, ki meri skupaj 20 km. Vrhnu tega je še v Belju 1 sladljina tovarna, 2 pekarni in 1 knavica. Odkar je ta posest pod našo državno upravo, je dajala državi

letnih 6 milijonov dinarjev dozdevniški dohodkov. Letos pravijo, da bo vrglo to posestvo državi 15–20 milijonov dinarjev. Strokovnjaki pa, ki ne gledajo samo na svoj žep, so mnenja, da bi lahko potegnila država iz te posesti letnih 40 milijonov dinarjev čistega dobička. Dosedaj je bilo Belje pod upravnim nadzorstvom finančnega ministra, sedaj ga pa hočejo izročiti upravnemu nadzorstvu poljedelskega ministra Pucela. Na Belju je že obogatel marsikateri oskrbnik na škodo države in na račun davkoplăčevalcev. Ako pride Belje pod Puceljevo nadzorstvo, bo odpadlo marsikaj od dobička na samostojnega Pucela in socialističnega Kristana.

11. decembra imajo vse Kmetske zveze celjskega okrožja občni zbor! Izvolite nov odbor natanko po navodilih, ki ste jih dobila od tajništva v Celju! Takoj po občnem zboru nam pošljite: 1. imena in naslove vseh odbornikov (odbornic); 2. seznam (prepis) članov (članic) Kmetske zveze! — Tajništvo SLS v Celju.

Vladna naredba o pobijanju draginje in kmetski stan. Sedanja vlad, v kateri so zastopani tudi naši samostojneži, je izdala naredbo o pobijanju draginje. Poglejmo malo bolj natančno sesiavo teh sodišč. Dva člana v to sodišče voli občinski odbor, enega delavca in enega uradnika, ti širje volijo potem petega člana. V občinah, kjer so občinski odborniki kmetje, oziroma izvoljeni od Kmetske zveze, imajo kmetje dva zastopnika a delavci in uradniki dva, in tako se zgodi, da pri volitvi petega člana sodišča potem odloči žreb seveda, tudi lahko v škodo kmetom. Tako vidimo v pretežnih kmetskih občinah, da imajo zastopniki delavcev in uradnikov 3 člane, a kmetje samo dva. Še slabše pa je v tem oziru v občinah, kjer nimajo kmetje, oziroma kmetske stranke večine v občinskem odboru, to je posebno v okolici mest v industrijskih krajih. Tako se lahko zgodi, da v sodiščih takih občin nima jeno kmetje nobenega zastopnika in tako slišimo, da ta sodišča kmetsko ljudstvo najhujše kaznjujejo. Eden odstotek uradnikov in delavcev sodi v sodišču nad 99 odstotkov kmetov. Da nam dr. Kukovec ni dal kaj boljšega, razumemo. Sramota pa za naše samostojne kmete, da vlad, v kateri so oni zastopani, da je kmetskemu stanu take zaušnice.

Občinsko sodišče za pobijanje draginje so že ukinili v Mariboru. Maribor je bil tako srečen, da so ga kot prva obdarili z dobroto občinskega sodišča za pobijanje draginje. To sodišče je delovalo tako uspešno, da so tudi mariborski mestni očetje uvideli: Ako bomo še v decembri pobijali na trgu potom občinskega sodišča draginjo, potem bomo imeli za Božič samo strogo odmerjene cene na vseh mestnih voglih, a čisto prazen trg. Baš radi dejstva, ker je se že z upeljavo občinskega sodišča doseglo v Mariboru ravno nasprotno, kar se je nameravalo, so ga ukinili. Upamo, da bodo Mariboru kmalu sledila tudi druga mesta.

Hrvatice zahtevajo žensko volitno pravico. Dne 28. novembra se je vršil v Zagrebu velik ženski shod. Dobro obiskano zborovanje je zaključila rezolucija, v kateri zahtevajo Hrvatice, da se uredba o občinskih volitvah za Hrvatsko in Slavonijo v toliko popravi, da se ženske populacije zenačijo z moškimi glede dolžnosti in pravice, in da se tako popravljena uredba razširi na vse pokrajine naše države. Z domačimi besedami povedano: Hrvatice so na tem shodu korajno nastopile za občinsko volilno pravico, ki je že bila poddeljena Slovenkam, a so jih oropali tega zaslужnega prava demokratije in samostojneži.

Nagrada davčnih uradnikov za marljivo iztrjevanje davkov so ukinjene. Na seji zakonodajnega odbora dne 26. novembra t. l. je bil sprejet predlog, da se nagrade davčnim uradnikom za iztrjevanje davkov ukinijo s 1. decembrom t. l. Ker smo o kvarljivosti teh nagrad za ugled uradništva in države že svoj čas obširno poročali, se nam zdijo vsako tozadovno razmotrivanje odveč.

Cenilne komisije za dohodnino imajo te dni svoje seje. Vse dohodnini podvržene davkoplăčevalce, ki so napravili priziv, ali imajo kako pritožbo radi previsoke odmere, naj takoj pošljejo članom teh komisij potrebne podatke, da se zavzemajo pri seji za nje. Imena teh članov je objavil zadnji Slo-

venski Gospodar, deloma jih objavljamo še danes.

V cenilni komisiji za cenilni okraj Brežice (odeni okraji: Brežice, Kozje, Sevnica) ima naša stranka 2 člana in sicer: Martin Kozinc, posestnik, Prešnoloka p. Sevnica ob Savi in Franc Lipej, trgovec, Brežice. Naši pristaši teh okrajev naj se glede osebne dohodnine obračajo na omenjena člana.

Pozor davkoplăčevalci! Davči urad nas je naprosil, da opozorimo občinstvo, da so zapadli vsi direktni davki za tekoče leto ter naj se iste takoj vplača, da se stranke izognejo zelo občutnih eksekucijskih stroškov. Za leto 1921 še ne predpisana dohodnina se plačuje po predpisu za leto 1920. Za pojasnila o višini predpisanih davkov naj se davkoplăčevalci obrnejo na davčni urad.

Vsem odškodkom celjskega orlovskega okrožja naznanjam, da se nahaja orlovske okrožno tajništvo v tajništvo SLS v Celju, hotel »Beli vol«, I. nadstropje. Uradne ure za Orle so vsako sredo od 2.–3. ure popoldne. Opozorjam člane »Orla«, naj se obračajo v raznih orlovskih zadevah na tajništvo samo ob zato določeni uri. Vsi dopisi, ki zadevajo okrožje, naj se pošljajo na naslov: Josip Ursič, uradnik, Celje, Kralja Petra cesta 9, I. nadstropje (Beli vol).

Tako delajo! Iz neke župnije je dobilo tajništvo Kmetske zveze v Celju to le lepo poročilo: »V smislu navodil tajništva bova s tovaršem J. po celj župniji organizirala Kmetsko zvezo; deloma sva to že storila. Vzameva vsak po enega zaupnika in greva po vaseh. Vsak rad plača udinu, tudi nekaj zapljanih samostojnežev je prestopilo nazaj k naši stranki. 11. decembra imamo občni zbor. — Če bi v vsaki župniji tako delali, bi organizacija naše Kmetske zveze povsod cvetela!«

Letošnje rekrutacijske namerava vojaška oblast vpoklicati 21. decembra na vojaško službovanje.

Jareninski zvonovi. Predzadnji četrtek smo dobili v staroslavni jareninski zvonik tri nove bronaste zvonove. Na stotine ljudstva iz domače in sosednih župnij se je zbral v sredo in četrtek v Jarenini, da prisostvuje slovenskim blagoslovitvam zvonov. Blagoslovil je zvonove mil. prošt g. dr. Matek, č. g. dr. Medved je imel v četrtek v srce segajočo pridigo. Petje je preskrbel dobroznamni domači pevski zbor, godbo pa Narodna godba iz Maribora. Zvonovi stanejo 400.000 K. Velik del te svote je že plačan z darovi darežljivih v vernih Jareninčanov, znamenje, da je v našem dobrem ljudstvu v Slov. gorica ukoreninjena ljubezen do Boga in da so Jareninčani zvesti sinovi in hčere katoliške Cerkve. Glas zvonov je res prijeten in lepo harmonira.

Razveseljiva poročila. Iz Podsrade smo prejeli zelo razveseljivo poročilo. Novih narodnikov na Slovenskega Gospodarja se je nabralo 17, toda število še ni zaključeno. Že pri volitvah v konstituanto je naša stranka dobila 108 glasov, je bila torej druga najmočnejša stranka, vključi stranski agitaciji samostojnežev, ki so s svojimi velikanskimi oblubljambi presleplili celo vrsto omahljivcev. Toda tem ljudem so se že začele odpirati oči in tako je prišlo, da smo pri občinskih volitvah zmagali na celi črti, kajti v občinskih odborih je sedaj v naših rokah. Novoustanovljeni podružnici Kmetske zveze je kar v začetku pristopilo 100 članov. Na naš politični shod dne 6. novembra so prišli tudi samostojneži, ki so z našnici vred izrekli ogročnost in nezadovoljnost sedanjih vlad, v kateri sede tudi samostojneži. Na shodu se je izreceno zahtevala avtonomija za Slovenijo, verska šola, se izreklo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu, osobito njegovemu načelniku in našemu voditelju dr. Korošcu.

Nove poštnne znamke. Kakor se poroča iz Beograda, je ministrstvo pošte in brzjavca izgotovilo nove poštnne znamke s kraljevo sliko. Baje pridejo nove poštnne znamke v promet s 1. januarjem prihodnjega leta.

Železnica Murska Sobota — Dolnja Lendava. Pred par dnevi so pričeli inženjerji meriti teren za novo železnico, ki bo spajala Soboto z Dolnjo Lendavo. Železnica bo normalnotorna.

Popis državnih gozdov. Vlada bo sestavila ožje komisije, ki bodo izvršile popis vseh državnih gozdov. Baje bodo te komisije začele poslovati že v prihodnji spomladni. Kako bodo sestavljenе

okt. 1921, da bi dobili zaželjeno staro pravico zopet nazaj. Če pa ima železniško ministrstvo več srca za verižnike, vojne dobičkarje, bankirje in framazone, kot za revne flosarje, pa Kmettske zveze ne morejo pomagati. V zadevi demobilizacije se tudi ne bomo prerekali z „Našo vasio“. Nepobita resnica je, da je bil Jugoslovanski klub prvi, ki se je okorajšil v tem oziru posredovati pri vojnem ministrstvu.

Brežno ob Dravi. Šmiklavška nedelja se letos obhaja dne 4. decembra z dvojno službo božjo: ob 6. in 10. uri.

Sv. Lenart v Slov. gor. Na Marijin praznik, dne 8. decembra 1921, točno ob 3. uri popoldne priredi orlovskega odsek slavnostno akademijo ob prilici sprejema novih članov. Uprizorila se bo tudi igra „Mlinar in njegova hčič“. Ker so se baš za to igro pripravile nove kulise in so predpriprave v polnem teku, bo ta prireditev gotovo zadovljila vse obiskovalce. Noben priatelj izobraževalnega dela in orlovske mladine ne sme manjkati 8. decembra pri akademiji v Arnušovi dvoranji. Vstopnina je zelo nizka!

Cirkovce. Umrla je 28. novembra Antonija Klašinc, mati P. Engota Klašinc. Počivaj v miru!

Boreci pri Sv. Križu. Dne 21. nov. t. l. je poročil č. g. Sunčič, jurjevski kaplan v domač cerkvi svojega brata Antona s Pepco Sušec. Kar je dobil pri darovanju je g. kaplan daroval za obmejni sklad in sicer 200 K. Naj bi našel posnemalcev! Mlademu paru kličemo na mnoga leta!

Veržj. Dne 11. decembra priredi veržjska Dekliška zveza v Marijanšču lepo igro: »Večna mladost in večna lepot« ter šaloigro: »Jeza nad peteljnom in kes«. Med posameznimi dejanji deklamacije in petje. Začetek točno ob pol tretji uri popoldne.

Konjice. Dne 24. t. m. je umrla pri nas gospa Antonija Rott, nadučiteljica dekliške šole, članica »Slomškove Zvezde« in vzorna vzgojiteljica. Ob odprtjem grobu je slavil njene zasluge, posebno njeno globoko pobožnost, mil. g. arhidiakon konjiški. Pokoj blagi duši, vsem sorodnikom pa naše iskreno sčasje.

Iz Konjiškega okraja. Šolske razmere v našem okraju so zelo žalostne. Na šestrazredni deški ljudski šoli v Konjicah manjkate dve učni moći. G nadzorniku Schellu se ne zdi vredno, pravočasno priskrbeti potrebnih učnih moći. Ljudstvo plačuje za šole ogromne vsote, radi tega ima tudi pravico, zahtevati, da se poduk v redu vrši. Torej g. nadzornik, zganite se! — Po našem zelenem Pohorju se širi nepismenost. Opozarjam samo na šolske razmere na Skomoru in na Resniku, kjer se šola podira in ni nikogar, ki bi se zavzel za njo. Očividno hoče g. nadzornik izenačiti glede nepismenosti naše pokrajine z Balkonom. Skrajni čas je, da se zganejo merodajni krogi ter napravijo tem žalostnim razmeram konec.

Konjice. V Konjicah se v vršijo od 27. do 30. nov. duhovne vaje za mlačenice. Obiskuje jih lepo število naših mlačenicev. Vodi jih č. g. Šavelj od Sv. Jožefa nad Celjem. Bog daj svoj blagoslov.

Škofjavas pri Celju. Vtorek, 22. nov. se je smrtno ponesrečila Helena Lokovšek. Ko je nesla s podstrešja fižol, se ji je noga na lestvici spodrsnila in je z glavo tako nesrečno zadela na komad lesa, da se je ubila.

Vojnik. V nedeljo, dne 4. dec. t. l. priredi šolska mladina v Vojniku v posojilnični dvorani igro s petjem in plesem v 3. dejanjih »Sv. Miklavž« in živo sliko »Sv. Miklavž«. Začetek ob 15. uri. Čisti dobiček je namenjen šolski knjižnici. — Vtorek, dne 6. dec. t. l. je v telovadnici šole v Vojniku obdarovanje otrok tuk. otroškega vrtca po sv. Miklavžu. Začetek ob 14. uri. Starši otrok dobrodošli,

Grajska vas. Pokanje topičev je nazznjanalo 23. novembra t. l. bližnji in daljnji okolici prijazne Grajske vasi tam vršče se nenavadno slavnost. Vrla naša somišljenika iz daleč naokoli dobro znane Koprovčeve hiše brata gg. Anton in Ivan Šlander sta poročila ta dan pridni mladenki gg. Aniko Cizel iz Grajske vasi in Miciko Komar iz Zahlna pri Gomilskem. Poročil jih je ženinov brat č. g. Maks Šlander, kaplan v Rajhenburgu. Na veseli svatbi se je našlo 400 K za Katoliški tiskovni dom in 215 K za dijaško kuhinjo v Celju.

Mladim novoporočencem želimo obilo sreče, božjega blagoslova in mnoga leta.

Laško. V nedeljo, dne 27. novembra, se je po dolgem presledku zopet vršil v pivnici v Laškem shod socijal-demokratične stranke. Nič ni pomagalo, da so vabili na shod mnogoštevilni lepaki, nič ni pomagalo, da je celo Lojz pred cerkvijo razglasil, da imajo socijalni demokrati v pivnici nekega ludirja, shod je bil živa priča-socijalistične polomije v Laškem. Socijalistična stranka je pri lanskih volitvah bila še tukaj na višku svoje moči, saj so celo v občini Marijgrader dobili 74 glasov, na volišču Laško-Sv. Krištof, kjer so se posebno oblastno vedli, pa so dobili večino glasov. Pri občinskih volitvah letos pa so nazadovali v toliko, da niso nikjer postavili kandidatne liste. Na zadnji nedeljski shod v pivnici pa se je zbra lo približno 25–30 ljudi; med njimi seveda ženske in pristaši vseh mogočih strank, torej govorila nad polovico ljudi, ki niso socijaldemokratični pristaši. Govornik sam je pripoznal, da je to sramota za socijaldemokratično stranko, da v Laškem tako klaverno zboruje. Gospodje socialisti! Ljudstvo vas pozna. Pred volitvami ste oznanjevali republiko, v Belgradu pa lžete vladne pete. Sicer pa se je ves shod vršil mrtvo, brez vsakega zanimanja. Gospodom govornikom na čast pa moramo priznati, da so govorili brez zabavlja.

Iz kozj. okraja. Kozjanski okraj je menda radi slabih prometnih zvez pač na najslabšem na celiem Slovenskem Stajerskem. Železnicne sploh nima, pa tudi okrajne ceste so se spremenile v pravcate južnosrbske kolo-voze. Kako pa tudi ne? Odkar se je začela vojska, pa do danes se ni nikdo zmenil, da bi cesto popravil ali posipal. Ravno ceste kozjanskega okraja so močno v rabi, ker ni železnic, a se prav nič ne skrbi za popravo cest. Isto kot z okrajinimi cestami je tudi z mostovi, ki pa bodo čez par mesec vsi odrekli naenkrat. Prebivalstvo kozjanskega okraja se nevoljno vprašuje: Cemu neki imamo okrajni zastop, ako mu je briga za stanje okrajnih cest in mostov bomo v kozjanskem okraju kmalu na slabšem kot v piškopejskem okraju ob albanški meji.

Širite katoliške liste!

Iz celega sveta.

Želja bivše cesarice Cite. Bivša cesarica Cita, ki se nahaja sedaj s Karлом vred na otoku Madeira, želi prisostvovati v Švici operaciji njenega sina. Cita upa, da bo s pomočjo portugalske vlade dobila od zaveznikov dovoljenje za potovanje v Švico.

V Gornji Sleziji je glasovanje izpadlo v korist Nemcev. Poljaki so si pa vendar znali prisvojiti velevažne in svetovnoznanje rudnike, sedaj pa le vidimo da država, ki se včinja francoskim vojaškim krogom tako brezpopolno v razne službe in v podaljšanje vojnih grozot, ni sposobna, da upravlja z narodnim blagom in s prirodnim bogastvom. Kakor dobljeno, tako izgubljeno! Poljski velikaši in plemenitaši so s francosko pomočjo pri antanti pridobili te rudnike, sedaj jih pa lahkomiseln — prodajajo tujim kapitalistom. Rudnik Königshütte je v francoskih Hohenlohe pa v angleških izkorisčevalnih in bankirskih rokah, za Katovicce se pa — pogajajo Japonci!! Poljski oblastniki sami priznavajo, da niso sposobni voditi takata podjetja, zato hočejo nagrabiti samo denarja, da razuzdano in razkošno poveseljačijo, dokler je še čas, dokler se narod ne zbudí in ne požene te nečimerne, obolele in okrutne „šlahete.“

Politične zahteve italijanske ljudske stranke. Na kongresu italijanske ljudske stranke v Benetkah je glavni tajnik don Sturzo postavil v imenu politično organiziranih katoličanov Italije siedeče zahteve: Država naj se razdeli na pokrajine, ki bodo: „volilno-reprezentativna, avtonomno-autarhična in administrativno-legislativna upravna telesa.“ Volilno-reprezentativna: volilo se bo poslanec v pokrajinske zbore na podlagi splošne vo-

lilne pravice in proporca. Avtonomno-autarhična: pokrajine morajo biti samoupravna telesa, a ne pod uplivom državnega uradnika. Administrativno-legislativna: ljudstvo ima v svoji pokrajini pravico do lastnih finančnih razpisovati se smejo davki. Razen tega je vsaka pokrajina upravno-zakonodajna edinica za industrijske poslegovino, šolstvo, socijalno politiko in zdravstvo, javna dela itd. Iz zahtev italijanske ljudske stranke je razvidno, da se vse stranke želijo ustvariti v zgodobno pojmovanje države. Krščanska politika daje narodom predpogoje za pravosudje in vsestranski razmah.

Danci za izobrazbo. Danci so veliki prijatelji lepih knjig. Danski književniki so nedavno ugotovili, da se je leta 1918 prodalo na Danskem za 18 milijonov danskih kron knjig. Pomisli je pa treba, da ima Danska samo 2% milijona prebivalcev. V ljudskih knjižnicah so v lanskem letu izposodili nad 2 milijona knjig. Izmed vseh knjig so na Danskem najbolj priljubljena dela Holger Drachmannova, ki so prevedena že v vse kulturne jezike. Njegovi spisi krožijo po Danskem v 685.000 izvodih. Slovenci, učimo se od severnih narodov!

Obseg lakote v Rusiji. Poročila iz Moskve pravijo, da se slabša položaj v caricinski guberniji od dne do dne. Stevilo stradajočih v tej guberniji znaša 38.000 oseb. Všteto pa ni mestno prebivalstvo. V orenburški guberniji strada 25.000 ljudi. Otroci ne dobijo v otroških domovih po pet dni nobene hrane.

Peklenske nakane proti človeštvu. Po dolgoletnem klanju svetovne vojske je padlo človeško življenje pod vsako ceno, zato so pa tudi najstrašnejši zločini na dnevnem redu. Človeštvu pada bolj in bolj in poboljšanja ni videti, ker se najvišji krogi v raznih državah še vedno bavijo z misljijo, kako bi se dale še na strašnejši način vničevati ljudske množice. Pravijo, da so angleški vojni krogi pozvali profesorje, naj poskusijo sestaviti nekak plin, ki bi bil v stanu, da v minutu uniči cela mesta. Profesorji so baje to delo v propast človeštva odklonili, gotovo je pa to, da se celo v Washingtonu, kjer naj bi se razpravljalo o miru in o razoroževanju, govorijo o raznih takih peklenskih napravah.

Samomori v Ameriki. Strahovite so številke, ki govore o samomorih v Ameriki. Tako n. pr. izkazuje statistika Združenih držav Severne Amerike v prvi polovici tekočega leta 6409 samomorov, dočim je bilo v isti lanskem letu 2771 samomorov. Od teh 6509 oseb, ki so izvršile samomor, je bilo 4527 moških, 1982 ženskih oseb ter 507 otrok, od poslednjih je bilo 214 dečkov in 293 deklic. Kot vzrok samomorov pri otrokih se navaja večjidel neuspehi v šoli ali karanje od strani roditeljev. Dečki so vporabljeni kot morilno orodje večjidel samokres, deklice pa štrup. Štiri petine vseh oseb, ki so izvršile samomor, pripada k anglikanski cerkvi. Kot glavni vzrok strahovitega naraščanja samomorov se še navaja pomankanje verskega prepričanja in socijalna beda, povzročena vsled svetovne vojne.

Regentstvo na Japonskem. Japonski cesar (mikado) je tako nevarno obolen, da se ne more več baviti z državnimi posli. Za regenta bo postavljen princ Herie.

Sultan zapusti Carigrad. Narodna skupščina v Angori v Mali Aziji, ki ima sedaj v svojih rokah vso vladno moč Turčije, je pozvala turškega sultana, da zapusti Carigrad kot glavno mesto Turčije in se preseli v Angor v Malo Azijo ter da proglasli Angor kot glavno mesto turškega cesarstva in sedež celega mohamedanskega sveta. Turškemu sultangu ni kaj posebno všeč, da bi zapustil prelepoto mesta Carigrad, svojo več kot petstoletno prestolnico, odkoder so bili Turki več sto let strah in tretpet cele Evrope. Toda turškemu sultangu na ta odločni pritisk ne bo preostajalo prav ničesar drugega, nego vgrizniti v kislo jabolko in oditi nazaj, odkoder so prišli njegovi predniki.

O notranji in zunanjih politiki nove Grške. V iako uglednem dunajskem listu je priobčil dr. Chleantes Nicolaides zanimiv članek o razmerah v novi Grški. Clarkar piše: Po trimesecem potovanju v Ateno, kjer sem se gibal v vseh političnih krogih, — Vam zamorem o notranji in zunanji

politiki Grške podati verodostojno poročilo, ki bo ovrglo v inozemstvo razširjene tendencijozne vesti o grških razmerah. Mesto Atene vzbuja danes vtič prestolnice kakšne velesile. In res je zadobila Grška vse drugačni značaj, odkar se je število njenega prebivalstva potrojilo: kot majhna deželica je vstopila v vrste srednjih državic. V Atenah presojojo položaj dežele jako ugodno. Kar se tiče notranje politike moram priznati, da je stališče ministrskega predsednika Gunaris se nahaja sedaj v Londonu, kjer se posvetuje o važnih političnih in financijskih vprašanjih. Valuta je padla in dosegla italijansko liro. V Atenah pričakujejo uspeha Gunarisovega poslanstva. Akoper bi se to ne zgodilo in ako bi prišlo do ostavke Gunarisovega kabinta, je popolnoma izključen povratek Venizelov. Se nedavno so po vsej Grški proslavili občetnico onih volitev, ki so prinesle polom polom venizelistov. Grška ne hrepeni po Venizelosu. Venizelos sam pa nima v svoji stranki več tiste brezpojne avtoritete kakor nekdanji. Stranka se namerava razcepiti v dve strugi: prvo, kateri načeluje polkovnik Danglis, bivši šef generalnega štaba, in drugo, ki jo vodi poslane Simos, izdajatelj lista „Patris.“ Toliko izgleda, da bi po Gunarisovi ostavki zamogel eden ali drugi sestaviti vlado, pa nima nobeden. Najresnejši naslednik Gunarisov je brezdvomno Nikolo Stratos, voditelj progresistov in najboljši govorik v grški zbornici. — Zunanja politika Grške stoji popolnoma pod vtisom maloazijskega problema, vojne s kemanisti in angleško-francoskih nasprotstev v M. Aziji. Grška ne bo pod nobenimi pogojmi zapustila zavzetih postojank v M. Aziji. To je enodušna volja grškega naroda. V Atenah so popolnoma prepričani, da francosko-angleška rivalita v Aziji Grkom ne more škodovati. Anglija lahko v Evropi odneha, ne more pa odnehati v Mali Aziji, ker so ravno tukaj tangirani indijski interesi Velike Britanije. Z utrditvijo stalnega Kemala pa se načrno ustvari privlačna točka za sosedne države z muslimanskim življem, kar bi pomenilo ogroževanje angleške interesne sfere v Indiji. Energična nota, ki jo je Anglija poslala v Pariz, pričuje o trdni volji londonskih politikov, zlasti dejstvo, da je Francija prepustila kemanistom obsežne province bagdadske železnicu in razmejitev napram Siriji nasprotjeta v prečasnji meri angleškim interesom. Na ta način se je Grška z angleško-francoskimi nasprotstvi okoristila. Italija se je doslej ravnala po ukrepih Anglije. Radi Dodekaneza in severnega Epira ni bilo razmerje med Grško in Italijo ravno razveseljivo, imel sem pa v Rimu priliko, govoriti z raznimi političnimi osebnostmi, ki so pokazovali za rešitev teh vprašanj mnogo interesa. Razgovor s senatorjem Chimentiem je bil v tem oziru zadovoljiv. Grška bo v Mali Aziji oddajala raznodela, kakor gradbe železnic, mostov itd. S tem bi se nudila Italiji možnost gospodarskega udejstvovanja. V Rimu pričakujejo povrat min. predsednika Gunarisa z veliko napetostjo. V tamkajšnjih krogih so prepričani, da se bodo med njim predstavitelji Italijanske vlade vršili važni politični in gospodarski razgovori, ki bodo pospešili zbljanje med obema državama. Svojega poročila ne bi hotel skleniti, brez da bi se ne dotaknil vprašanja priznavanja kralja Konstantina. To vprašanje bosta Anglia in Grška rešili v sporazumu. Zdajne države ameriške so kralja pripomile.

Slon — valutni strokovnjak. V budimpeštanski zoološki vrtu živi čuden slon po imenu Hasan. On je bil vedno velik prijatelj otrok. Vedno se je igral z otroci. Kdor je hotel tega slona jahati, je moral plačati posebno takso, ki je v zadnjem času znašala 1 K. Takso je pobiral slon sam. Pred 14 dnevi pa se je slon popolnoma izpremenil. Ce so mu otroci ponujali — krone, jih je najprej povohal, natančno pregledal, nato pa — zavrgel. Nedavno pa je prišel v zoološki vrt s svojimi otroci neki Amerikanec in ta je poizkusil svojo srečo z — dolarji. In glej čudo! Slon je sprejel ta denar z velikim zadovoljstvom. Pozneje so

napravili poizkus z drugimi valutami. Raznovidne bankovce je sprejel, samo madžarskih kron ni maral. Hasanov strežnik je izjavil, da slon najbrže radi tega ne sprejema madžarskih bankovcev, ker so tiskani z izvanredno smrdečo barvo. Bog ve, ali bi slon prejel naše dinarje?

"Neznani vojak" in smrt matere. Ob priliki pogrebnih slovesnosti italskega „neznanega vojaka“ je prisla iz Turina v Rim neka žena, kateri sta padla oba sina na bojnem polju. V žalosti in razburjenosti je misila, da je „neznani“ vojak njen sin. V Turinu je prodala vse ter se napola v Rim. Tam je celo noč molila v cerkvi ob rakvi „neznanega“ vojaka, v trdni veri, da je to njen sin. Drugo jutro je bila mrtva.

Naglo plačilo. Svicarski časnik „Neueste Zürcher Nachrichten“ je pred dnevi opisal sledeči možeg pretresujoč dogodek, katerega je opisal nek očividec-socijalni demokrat. V kraju Waldhut so šli mladi delavci po dokončnem delu iz tamšnje tevarne Lauz. Na cesti, ob kateri je bil postavljen križ, so se ustavili. Eden izmed mladeničev je med krohom ter grdim preklinanjanjem snel razpelo razkriza. Z glasnim odobravanjem vseh navzočih tovarišev je nato razpelo Križanega zopet pribil na križ, toda z glavo obrnjeno navzdol. Ta bogoskrumni čin so vsi navzoči odobravali in med smehom odšli domov. Dva dni pozneje so pa bili vsi ti mladeniči priča grozemu prizoru in strahoviti kazni božji, ki je zadela bogokletnega mladeniča. Mladeniča, kateri je izvršil bogokletstvo, je zagrabil stoj v tovarni, ga z glavo navzdol potegnil — med dva valjarja in ga dobesedno zmecal. Bogokletstvu je sledilo naglo plačilo!

Zgorela radi ljubavnih pisem. V Neuchatelu na Svicarskem je začela goreti lesena kmetska hiša. V hiši je stanovala 20letna Roza Müller s svojim bratom. Ko sta morala oba pobegniti radi ognja iz hiše, je zapazila Roza, da je pozabila v izbi svoja ljubavna pisma izpod peresa svojega zarodence, s katerim je hotel skleniti zakon. Da bi rešila ta pisma uničenja, je hušnila nazaj v goreči stan. Ker je ni bilo precej dolgo iz bajte, ohrabril se je še brat in jej hotel iti na pomoč, a tudi on se ni več vrnil iz ognja. Pozneje so našli na pogorišču ogorce sestre in brata, ki sta zgorela z ljubavnimi pismi vred.

Triletni morilec. V Valley Fallsu je triletni John Bucke zadavil nekoliko

ko mlajšo deklico Mary Szipila na jakačo čuden način. Deček je vrgel deklico vrvico krog vratu in jo privezel na os brusnega kamna. Nato je vrtel tako dolgo, dokler se vrv ni popolnoma navila — deklica pa se je med tem zavila.

Odkritje tajnostnega zločina. Pred dobrim letom dni je v okolini Rouana na Francoskem izginil 60letni kmetovalec Desirée Rolle. Ločil se je od prve žene in živel z neko Bertom Gallier v koruznem zakonu. Ko je mož izginil, je policija izvršila brezuspodno preiskavo. Med tem je umrla tudi Bert Gallier in njeni sorodniki so se polastili posestva. V spalni sobi se je jim nudil strašen prizor, v postelji so našli moško okostje. Prilazeča je brez dvomno ubila posestnika in skrila truplo v spalni sobi.

Roparski humor. V trgovino malega urarja na Schönbrunner cesti na Dunaju sta nedavno prišla dva slabu oblečena človeka. Ko sta prišla zopet iz trgovine, sta hotela vrata zakleniti. Neka žena, ki je videla, da sta imela krvave roke, je zagnala krik in policija ju je aretrirala. Pišeta se Jakob Neubauer in Josip Miletic. Urarja Adlerja so našli v trgovini mrtvega, z razmršeno glavo. Razbojnika sta izjavila, da sta ga hotela samo okrasti. Ker je pričel kričati, sta ga obdelala z žepnimi noži. Odnesla sta raznih dragocenosti v vrednosti 20.000 kron.

Strašna zrakoplovna nesreča. — Na večaskem letališču v Compiegne na Francoskem se je pripetila te dni ob priliki poizkusnega zračnega letala grozna nezgoda. Neke nove vrste aeroplana se je dvignil v zrak, v njem sta bila 2 francoska častnika-zrakoplovec. Poizkusni zračni polj je bil že končan, letalo se je že začelo spuščati proti zemlji, ko so zapazili glede na letališču, da se je mralo na aeroplantu nekaj pripetiti. Ko se je spustil aeroplans kakih 100 m proti zemlji, zadel je aparat kolebatini in se je preobčinil navpik v zraku. V tem trenutku se je eden od častnikov dvignil iz letala in skočil iz njega. Seveda pada na zemljo se je razstrel na kosce. V trenutku, ko je obležal eden častnikov vsled padca na zemljo mrtev, se je razlegla iz aeroplana eksplozija, letalo je objel plamen in čez nekaj hipov je trešilo na zemljo. Sam posebi umevno, je ostal tudi drugi častnik pri priči mrtev. Vzroka grozne nesreče niso mogli dognati, ker je ostalo od aeroplana samo le nekaj nezdatnih koscev.

Slepni vodnik po londonskih ulicah. Prošli teden se je vlačila po londonskih ulicah tako gosto nepotrdna megla, kakor je ne pomnilo v Londonu najstarejši ljudje. V neki londonski hotel je prišel trgovec Isaac Williams, in ponudil 10 šilingov onemu, ki bi ga dovedel do njegovega stanovanja. Kmalu so našli človeka, ki je obljubil, da povede trgovca po temnih ulicah ter preko mostov v njegov oddaljeni stan. Ko sta dospela vodnik in trgovec pred pravo hišo, izplača trgovcu voditelju obljubljeno nagrado, a ta se mu zahvali s pripombo: „Vi se boste morda čudili, če vam zavaram, da sem slep. Kot slepec sem že šel tolkokrat po teh ulicah in jih poznam bolje kot oni, ki vidijo.“

Čolnič za — eno krono. V bližini švedske obale se je nedavno potopil ruski ribarski čolnič. Ta čolnič je kupil neki Šved za 1 švedsko krono, kar znaša 70.000 rubljev.

17 let v kleti. Neka žena v Jolietu, Severna Amerika, z imenom Marija Cumbach, je svojo malo hčerko pred 17 leti zaprla v klet, ker je mislila, da jo je vrag obsedel. Deklica je bila celih 17 let zaprta v kleti, dokler je ni rešilo neko dobrodeleno društvo. Deklica ne vidi ničesar, ne sliši in ne more govoriti. Znameniti zdravnik jo je poizkusil zdraviti, toda zamanj. V iku 17 let se deklica telesno ni prav

nič razvila in je popolnoma slabouma.

Dragoceni plašč. Nujorška krzarija Stein in Blein je nedavno dovršila plašč, ki spada med prve dragoceneosti sveta. Plašč stane 60.000 dolarjev, kar je v našem denarju 18 milijonov K. Plašč je sešit iz 110 sibirskih kobeljov kozic. Tri leta so zbrali okrog Irkutska kozice teh živali. Sešite so tako fino, da izgleda, kakor da je celi plašč izdelan iz ene same kožuhovine. Nosila bo ta plašč neka gospa iz najbogatejših krogov ameriške družbe.

Kako hitro letajo muhe? Ameriški državni urad za poljedelstvo je napravil poizkus za ugotovitev hitrosti letanja muh. V to svrhu so naložili nekaj tisoč muh raznih vrst in jih potrosili z raznobarnim prahom. Na različnih mestih so napravili tako lovilne naprave za te s prahom potrošene muhe. Tem potom so ugotovili, da zamorejo prelejeti muhe v 24 urah znotrne daljave. Najdalje leti muha 21 km. Navadna sobna muha preleta v 22 urah 10 km.

Babilonski stolp. Izraz „babilonski stolp“ se vsekako nanaša na Indijo. Pred kratkim so službenim potom ugotovili, da se govori v tej čudni zemlji Indiji nič manj nego 179 jezikov in 544 narečij. V te jezike pa še niso všeti razni ciganski jeziki, katerih se poslužujejo v Indiji razna nomadska plemena.

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala; Ljubljana. Brzozavi: Merakl, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gospodska ul. PODRUŽNICA MARIBOR. Solska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznano najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oblike, vse vrste barv, suhe in oljne, mavec (gips), mestec (Federweiss), strojno olje, karbonil, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“

Lak za pode. — Emajlni lak. Linoleum lak za pode. — Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Kolarskega in sedmagskega pošteništva sprejem. Opoldanska krasa pri meni. Sicer pa plačati za uro 8 R, v drugem času leta za uro 4 K v tretjem pa do 6 K. Stanovanja bi ne more dati. Natančnejši pogoji po dogovoru. Franjo Pergler, tovarnar v Mariboru, Mlinska ulica št. 44. 1-2 785

Suhe gobe

in ržene rožičke kupuje trgovina s semenami

SEVER & KOMP.. Ljubljana, 8-10 579

Zaloga
zimskega perila
in vseh vrst manufakturnega blaga.
Franjo Majer, Maribor,
1-2 Glavni trg 9. 798

Harmonij dobro obrajen se kuplja. Ponudbe za I. K. pošta Mislinje, 801

Bencin-motor prevojni in mlatilaca, malo rabljeno je na prodaj pri I. Žigart, pošta Slivnica pri Mariboru. 1-2 799

Cepljene trte vseh boljših vrst in tudi necepjene šmarnice, se dobi zopet pri Antonu Slodnjak, trtnar, p. Juršinci pri Ptuju. 1-10 800

Pozor! Ženska 40 let starca, surjeva v vseh strokah gospodinjstva in gospodarstvu, primerno služba v kuhinji ali na kmetiji. Naslov v upravi 1-2 797

OBLEKO. Priproste in finejšte. Točno in sedno delo. Dobro blago. Če ne kjerkoli, samo pri Alojziju Arbeiter Maribor. Dravska ulica št. 16 (pri starem mestu). 7-10 581

—3 Ponudbe z vzorci na 758

Dolničar & Richter

tovarna voženih izdelkov

Ljubljana, Karlovska cesta 2.

Divjačino, perutino, jajce, sirovino, maslo, kupuje vselej po dnevnih cenah Viljem Abt, Maribor, Kejzarjeva ulica 8. 8-4754

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica štev. 6.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%.

Daje posojila na vknjižbo ali poroštro.

Stroški so neznačni, ker oskrbi zavod

vknjižbo brezplačno.

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, načazen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru.

159

8

CENIK

z več tisoč slikami konfekcij, čevljev, klobukov, perila, prepreg, parfumerije, torbarskega, nožarskega, galerijskega in kratkega blaga je ravnočasno izšel. — Pišite se danes ponj, pošlite

se vsakemu zastonju. — Izbera ogromna, cene čudovito nizke.

Veletrgovina in razpošiljalnica R. STERMECKI, Celje

št. 300, Slovenija. 5-6 739

Najceneje kupiš in :: naibolje ::

v Cirilovi tiskarni v Mariboru

papir kancljski fini in konceptni, pisemski, svileni (židan), prešani (krep), mapice, kasete, ovojni papir, vse najrazličnejše pisarniške potrebštine kakor: črnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila. Molitvenike, rožne vence, svetinjice, trgovske knjige; šolske potrebštine, razglednice.

Solidno.

Točno.

LEPOTA

kože, obraza vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fella.

ELSA "lilino mlečno milo najbolje blago, najfinješe "milo lepote"; 4 kosi z zamotom in poštno 98 K.

ELSA "obrazna pomada odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore i. t. d., naredi kožo mdhko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštno K 52--.

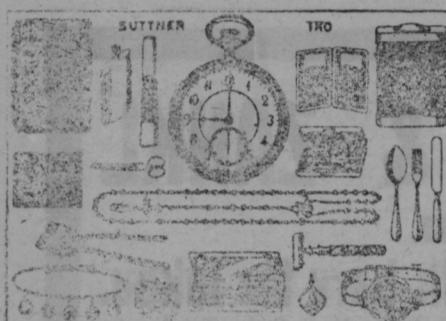
ELSA "Tanechina pomada za rast las krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljene in cepanje las, zaprečuje pruh, prerano o-sivelost i. t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštno K 52. Prodajalci ako naročijo najmanj 12 kosov od enega predmeta dobijo popust v naravi.

Razno: Lilijno mleko 15 K.; Brkomaz 8 Kr.; najfinješi Hega pudr dr. Klugera v velikih originalnih škatulah 30 K.; najfinješi Hega zobni prašek v patent škatljah 30 K.; pudr za gospe v vrečicah 5 K.; zobni prašek v škatljah 7 K.; v vrečicah 5 K.; Sachet dišava za perilo 8 K.; Schampon za lase 5 K.; rumenilo 12 listkov 24 K.; najfinješi parfem po 40 in 50 K.; Močna voda za lase 58 K. Za razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 341 Hrovaško. 2-20 741b

Našli bodete za lastno uporabo in **DARILA**, predmete v zlatu, srebru, nakitu, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske od raznih potrebščin.

kaj iščete

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

pri znani firmi SUTTNER po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože, vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za briči, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Denarja ni

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Kdor hoče z malim trudem gotovo do 100 kren na dan zaslužiti, naj pošlje v pismu svoj nastanjeni naslov in znakmo za odgovor.

8-761

Josip Batič, Litija.

Mlin se lăče v najem z nekaj zemljiščem. Naslov upravi lista. 8-8 751

Plačam

boljše kakor povsod srebrni in zlati denar

Ilgerjev sin

urar v Mariboru, Gosposka 13. 3 755

OKREPI KORENINE

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade razpoljila Baloh & Rosina, Maribor, steklenica 80 Kron. Poštnina se zaračuna posebej.

ODSTRANI LUSKINE

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu v Laškem in okolici vladno naznanjam, da sem preselil svojo

trgovino z mešanim blagom

v lastno hišo pri «Pošti» ter se vsem najbolje priporočam. Ob enem vladno naznanjam, da kupujem bukovo oglje ter vse vrste trdih drv in hrastove ter bukove prage (švelarje) ter prosim cenj. ponudbe.

S spoštovanjem

Rudolf Dergan, trgovec v Laškem.

POZOR!

Skladišče poljedelskih strojev prvoravnih tovaren kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostojov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY, MARIBOR

Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolodvoru ter priporoča:

vitie s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje, ali odbiralnike, slamoreznic za ročni ter pogon na vitel, sadne mline, grozdne mline, stiskalnice, reporeznic, drobilne mline za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, manjše vrste komad po K 360—, sesalke in pocinkane cevi, gnojnične črpalki, Sackove pluge, najboljše pocinkane brzoparilnike v velikostih 50 do 200 l, brzoparilne lonce, močno pocinkane kotle za vzdlat, pocinkane lonce, mlečne posnemalnike in stroje za meso rezat. Oskrbim tudi prvoravnne slamorezne nože. Popravilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo. Postrežba točna in solidna. Zastopniki se sprejemajo.

Odvetnik dr. B. Schaubach

naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Slov. Bistrici 1-3 (v Grilovi hiši). 796

Ženski zdravnik in porodničar
Med. univ. dr. Frante Toplak

bivši večletni sekundarji dež. bolnice v Ljubljani, elève-operater vseučiliške ginekološke in porodniške klinike prof. Pithe v Pragi

ord. od 11-12 in od 2-4 (razv. nedelj in prazn.)

745 **Maribor, Glavni trg 18.** 2-3

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“

Sprejema **hranične vloge** in jih obrestuje po 4% ozir. 4 1/2 % od dneva vloge do dneva dviga.

Posojila daje na vknjižbo, poročilo in zastavo.

Otvorja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega.

740

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. — **Telefon 311.** — **Brzojavi:** Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. **Podružnice:** Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled.

Interesna skupnost z Sveopco Zanatljasko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50,000.000.—.

Daje trgovske kredite, ekskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

581

Če greš v Maribor

si dobro
zapomni
to le
Številko

16

Glavni
trg,
kajti pri
tvrdki

FRANC MASTEK

kupiš res najceneje, najboljše, suknje, platno, hlačevino, svilene robce, baržun, pliš, plete, odeje, koce, perilo, pletenine, i. t. d. 1-700

Plošče za pohištvo!

Priporočam svojo bogato zalogo plošč iz belega in barvanega Carrara-marmorja vsem trgovcem pohištva, mizarjem, elektrotehničnim podjetnikiom in za spominske plošče. — Plošče oddajam tudi na debelo. 1-5 802

Karel Kociančič in dediči
kamnosek, Maribor, Gregorčeva ul.

Inserirajte v „Slovenskem Gospodarju“!

Tisk Cirilova tiskarne v Mariboru.

Odgovorni urednik: Vlado Pušenjak.

Izdaja Konzorij „Slov. Gospodarja“